

WYŻSZA SZKOŁA MEDYCZNA
w Legnicy
59-220 Legnica, Powstańców Śląskich 3
NIP 691-224-86-55
tel. 76 854 99 33, 796 996 088

**ZARZĄDZENIE REKTORA nr 2/2019
WYŻSZEJ SZKOŁY MEDYCZNEJ W LEGNICY
z dnia 3 kwietnia 2019 roku**

w sprawie wprowadzenia zasad opracowywania programów studiów od roku akademickiego 2019/2020 w Wyższej Szkole Medycznej w Legnicy.

Na podstawie art. 23 ust 8 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.) zarządzam, co następuje.

§ 1.

Wprowadzam zasady opracowywania programów studiów od roku akademickiego 2019/2020 w Wyższej Szkole Medycznej w Legnicy, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR
[Signature]
doc. dr Ryszard Pekała

ZASADY OPRACOWYWANIA PROGRAMÓW STUDIÓW OD ROKU AKADEMICKIEGO 2019/2020 W WYŻSZEJ SZKOLE MEDYCZNEJ W LEGNICY

Spis treści

Rozdział I. Zasady projektowania programu studiów.....	4
Rozdział II. Warunki, jakim powinien odpowiadać program studiów.	6
Rozdział III. Zasady doskonalenia i zmiany programów studiów.	8
Rozdział IV. Zasady publikowania programów studiów.....	8

Niniejszy dokument określa zasady opracowywania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, w szczególności:

1. Zasady projektowania programu studiów.
2. Warunki, jakim powinien odpowiadać program studiów.
3. Zasady doskonalenia i zmiany programu studiów.
4. Zasady publikowania programów studiów.

§ 1.

Użyte w niniejszym zarządzeniu określenia oznaczają:

1. Efekty uczenia się - efekty, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w tej ustawie oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy; efekty uczenia się obejmują wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się.
2. Forma studiów - studia stacjonarne i studia niestacjonarne.
3. Kompetencje społeczne - rozwiniętą w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
4. Kwalifikacja - zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący; dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia - potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji; dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia oraz dyplom ukończenia jednolitych studiów magisterskich - potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
5. Plan studiów - sposób realizacji programu studiów, zawierający co najmniej nazwy i kody modułów, ich realizację w semestrach oraz formy zaliczenia i prowadzenia zajęć i ich wymiar oraz punktację ECTS.
6. Polska Rama Kwalifikacji - opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
7. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji - zakres i stopień złożoności wymaganych efektów uczenia się dla kwalifikacji danego poziomu, sformułowanych za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się.
8. Poziom studiów - poziom, na którym są prowadzone studia; studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.
9. Profil studiów - profil praktyczny, na którym ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne.

10. Program studiów - efekty uczenia się wraz z opisem procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz liczba punktów ECTS przypisanych do modułów.
11. Moduł/zajęcia lub grupa zajęć - podstawowy komponent programu studiów obejmujący jedną lub kilka form zajęć dydaktycznych, któremu przypisano zakładane efekty uczenia się oraz liczbę punktów ECTS.
12. Punkty ECTS - punkty stanowiące miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się. Punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami.
13. Standard kształcenia - zbiór reguł i wymagań w zakresie kształcenia dotyczących sposobu organizacji kształcenia, osób prowadzących to kształcenie, ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, a także sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.
14. Studia stacjonarne - formę studiów, w ramach której co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.
15. Studia niestacjonarne - formę studiów wskazanych w uchwale senatu, w ramach której mniej niż połowa punktów ECTS objętych programem studiów może być uzyskiwana z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.
16. Umiejętności - przyswojoną w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
17. Wiedza - zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk, przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Rozdział I. Zasady projektowania programu studiów.

§ 2.

Programy studiów projektowane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, zwanej dalej „ustawą o zintegrowanym systemie”, rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie charakterystyk”, rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie studiów” i rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych oraz zasadami określonymi w niniejszym zarządzeniu.

§ 3.

1. Program studiów dla określonego kierunku i poziomu studiów określa efekty uczenia się, opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się,

- liczbę pkt ECTS przypisanych do zajęć oraz przyporządkowanie do co najmniej jednej dyscypliny naukowej lub artystycznej.
2. Program studiów dla kierunku i poziomu studiów uchwała Senat, po zasięgnięciu opinii organu samorządu studenckiego.

§ 4.

1. Program studiów powinien:

- 1) Być zgodny ze strategią rozwoju oraz misją Uczelni.
- 2) Mieścić się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany.
- 3) Uwzględniać postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych na kierunku.
- 4) Być zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.
- 5) Zawierać ogólne cele kształcenia, przewidywane możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów oraz uzasadnienie celowości prowadzenia studiów, w szczególności wskazując różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się, prowadzonych na Uczelni.
- 6) Zawierać sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy jego projektowaniu.

1. Program studiów dla studiów stacjonarnych powinien być tak skonstruowany, aby co najmniej połowa punktów ECTS była uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

§ 5.

1. Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku i poziomu studiów uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o zintegrowanym systemie oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust 3 ustawy, w tym wybrane efekty uczenia się właściwe dla dyscypliny lub dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek studiów:
 - 1) Dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji - w przypadku studiów pierwszego stopnia.
 - 2) Dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji - w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.
2. Opis zakładanych efektów uczenia się zawiera również efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego (na studiach pierwszego stopnia poziom B, na studiach drugiego stopnia poziom B+).
3. Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów dla studiów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust 3 ustawy o zintegrowanym systemie.
4. Opis zakładanych efektów uczenia się dla studiów przygotowujących do wykonywania zawodów określonych w art. 68 ust 1 ustawy zawiera pełny zakres

ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust 3 ustawy.

5. Program studiów zawiera opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się dla kierunku i poziomu studiów.
6. W przypadku, gdy prowadzone są na danym kierunku i poziomie studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, proces kształcenia umożliwia uzyskanie takich samych efektów uczenia się na każdej z tych form studiów.

§ 6.

Zakładane dla programu studiów efekty uczenia się, powinny:

1. Być spójne, zrozumiałe i weryfikowalne.
2. Być wyrażone w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
3. Uwzględniać wszystkie charakterystyki dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, o których mowa w § 3 ust 1.

§ 7.

1. Wniosek o pozwolenie na utworzenie studiów powinien spełniać wymagania określone w § 9 - 10 rozporządzenia w sprawie studiów.
2. Wniosek powinien być złożony nie później niż 6 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem prowadzenia studiów.

Rozdział II. Warunki, jakim powinien odpowiadać program studiów.

§ 8.

1. Program studiów dla kierunku i poziomu studiów określa:
 - 1) Formę lub formy studiów, liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie.
 - 2) Tytuł zawodowy nadawany absolwentom.
 - 3) Moduły/zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów.
 - 4) Łączną liczbę godzin zajęć.
 - 5) Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.
 - 6) Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.
 - 7) Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne.
 - 8) Wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach tych praktyk.
2. W programie studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie studiów stacjonarnych określa się również zajęcia

- z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin (zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS).
3. Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie.
 4. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określa dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.
 5. Program studiów dla kierunku o profilu praktycznym obejmuje moduły zajęć kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie oraz przewiduje praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej 6 miesięcy w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz 3 miesięcy w przypadku studiów drugiego stopnia.
 6. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone:
 - 1) W warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej.
 - 2) W sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.
 7. W programach studiów przygotowujących do wykonywania zawodów wymienionych w art. 68 ustawy, uwzględnia się standardy kształcenia.

§ 9.

1. Opis każdego z modułów zajęć zawiera: efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych, treści programowe oraz formy i metody kształcenia, zapewniające osiągnięcie tych efektów, a także liczbę punktów ECTS.
2. Opis, o którym mowa w ust. 1 zawiera ponadto:
 - 1) Sposób weryfikacji i oceny osiągania przez studenta zakładanych efektów uczenia się.
 - 2) Liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.
3. Opis sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta powinien odnosić się do konkretnych modułów zajęć, metod i form kształcenia.

§ 10.

1. Programy studiów powinny być uchwalone przez Senat, nie później niż na trzy miesiące przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego, po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego, z zastrzeżeniem ust 2.
2. Uczelnia występuje z wnioskiem o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu nie później niż 6 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem prowadzenia studiów. W uzasadnionych przypadkach termin wskazany w ust. 1 może być zmieniony za zgodą rektora.

Rozdział III. Zasady doskonalenia i zmiany programów studiów.

§ 11.

Doskonaląc program studiów uwzględnia się:

1. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy.
2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier studentów i absolwentów.

§12.

1. W celu doskonalenia programu studiów można dokonywać w nim zmian.
2. W programie studiów utworzonym na podstawie pozwolenia można dokonywać zmian łącznie do 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania tego pozwolenia.

§13.

1. Zmiany w programach studiów, o których mowa w § 12 wprowadzane są z początkiem nowego cyklu kształcenia, za wyjątkiem zmian:
 - 1) Doboru treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub związane z działalnością zawodową.
 - 2) Koniecznych do:
 - a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną,
 - b) dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.
2. Zmiany w programach studiów wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są udostępnione w BIP na stronie podmiotowej uczelni co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

Rozdział IV. Zasady publikowania programów studiów.

§ 14.

1. Programy studiów są podawane do wiadomości publicznej, w tym studentów poprzez ich udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie internetowej uczelni w terminie 14 dni od dnia ich uchwalenia.
2. Strona BIP jest jedynym źródłem informacji o programach studiów.
3. Opisy modułów są umieszczane w uczelnianym katalogu modułów.

REKTOR
doc. dr Ryszard Pekała